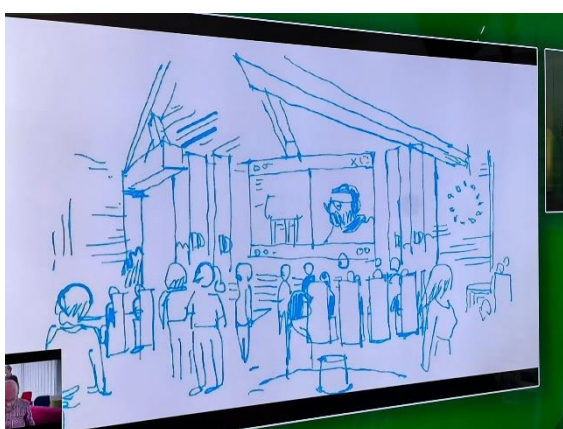

Europejski panel obywatelski na temat efektywności energetycznej

Podsumowanie drugiej sesji

[15-17 marca 2024 r.]

Od wyzwań do rozwiązań: Podsumowanie interaktywnej sesji internetowej

Druga sesja europejskiego panelu obywatelskiego na temat efektywności energetycznej zgromadziła 144 uczestników z całej UE na weekend internetowej debaty prowadzonej z wykorzystaniem wirtualnego środowiska internetowego „Hyperfair” oraz Interactio.

Celem tej sesji było omówienie i opracowanie pierwszych zaleceń na podstawie sześciu kluczowych wątków określonych w trakcie pierwszej sesji: trzech wątków sektorowych (budynki, transport i infrastruktura energetyczna) oraz trzech kwestii nadrzędnych (sprawiedliwość społeczna, UE w gospodarce światowej, interesy różnych podmiotów).

Podobnie jak w przypadku pierwszej sesji, na sobotniej sesji internetowej uczestnicy zostali podzieleni na 12 podgrup, których dyskusje miały następującą strukturę:

- **Burza mózgów:** Każda grupa pracowała nad przypisanym jej tematem i szukała pomysłów na poprawę efektywności energetycznej. W trakcie wspieranego przez ekspertów procesu uczestnicy opracowali 1-2 zalecenia związane z danym tematem.
- **Rozwinięcie:** Po krótkiej przerwie uczestnicy dopracowali swoje zalecenia i wybrali „ambasadora”, który miał przedstawić ich pomysły innej grupie roboczej.
- **Przegląd i uwagi:** Po południu każda grupa robocza została poproszona o zajęcie się zaleceniem innej grupy roboczej: jego skomentowanie, uzupełnienie i rozwinięcie. Dzięki temu każda z grup miała szansę pracować nad więcej niż jednym tematem, co zwiększało zakres uwag i komentarzy.

Druga sesja: dzień po dniu

1. DZIEŃ

Słowa powitalne Mechthild Wörsdörfer, zastępcy dyrektora generalnego w Dyrekcji Generalnej ds. Energii (DG ENER): *Zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim” wykracza poza czyste zastosowanie prawne. Zasada ta musi być wdrażana nie tylko w czasach kryzysu, ale musi być przestrzegana zawsze i we wszystkich sektorach.*

Odpowiedzi przekazane za pośrednictwem Portalu Aktywności Obywatelskiej

Odpowiedzi przekazane za pośrednictwem tego portalu koncentrowały się na dziewięciu aspektach zwiększenia efektywności energetycznej: świadomość, renowacja energetyczna budynków, wsparcie i dotacje, mobilność, solidarność, ogrzewanie, magazynowanie zielonej energii, oświetlenie, zielone przestrzenie.

2. DZIEŃ

W sobotę odbyły się dyskusje w podgrupach. Wirtualny format wymagał na początku kilku dostosowań technicznych, ale umożliwił bogate dyskusje i wymianę poglądów.

Burza mózgów na kluczowe tematy

W swojej grupie uczestnicy omawiali kwestie dotyczące poszczególnych sektorów (budynki, transport i infrastruktura energetyczna), zastanawiając się nad sposobami zwiększenia ich efektywności energetycznej, jak również kwestie o bardziej przekrojowym charakterze (takie jak sprawiedliwość społeczną, UE w gospodarce światowej i rozbieżne interesy zainteresowanych stron), tak aby uzyskać pełny obraz systemu energetycznego i jego elementów składowych.

Internetowe spotkanie towarzyskie

Na koniec dnia uczestnicy zostali zaproszeni do udziału w towarzyskim wydarzeniu o zrelaksowanym charakterze, które pozwoliło im pozostać w kontakcie w przyjacielskiej (choć tylko wirtualnej) atmosferze.

3. DZIEŃ

Ostatni dzień drugiej sesji rozpoczął się dwiema podsesjami plenarnymi z udziałem 75 uczestników. Celem była wymiana poglądów uczestników na temat sesji internetowej oraz reakcja na zalecenia. Na podsesjach plenarnych uczestnicy mogli podzielić się swoimi osobistymi historiami i doświadczeniami oraz tym, co wynieśli z pracy swoich grupach, a także przeanalizować napięcia i zawiłości odnotowane w trakcie opracowywania zaleceń.

Sesja plenarna:

Uczestnicy mogli zauważyć, że nawet jeśli nie pracowali nad tym samym tematem lub nie mieli tego samego punktu wyjścia do refleksji, to istniały pokrewne wyzwania oraz podobieństwa między pomysłami i rozwiązaniami przedstawionymi w sobotę. Oferując szczegółowy wgląd na podstawie przedstawionych doświadczeń, panel był w stanie poszerzyć punkt widzenia uczestników i udoskonalić projekty zaleceń, które zostaną sfinalizowane podczas trzeciej sesji. Kilka kwestii jest nadal otwartych i będzie stanowić wkład w ostatnią sesję panelu.

Druga sesja - Program:

1. DZIEŃ	
14:30 - 15:30	Powitanie i zapoznanie się ze środowiskiem Hyperfair
15:30 - 16:20	Prezentacja wyników pierwszej sesji i wkład Portalu Aktywności Obywatelskiej
16:20 - 18:00	Zagłębienie się - z pomocą ekspertów z Komitetu ds. Wiedzy - w kluczowe tematy poruszone na pierwszej sesji
18:00 - 18:30	Przygotowanie się do kolejnego dnia

2. DZIEŃ	
9:00 - 9:30	Powitanie i burza mózgów na poszczególne tematy
11:00 - 12:15	Etap roboczy 1: Opracowanie pierwszego zalecenia dotyczącego jednego z sześciu kluczowych tematów
13:45 - 16:30	Etap roboczy 2: Dopracowanie zalecenia w celu przedstawienia go innej grupie Etap roboczy 3: Przelamanie hermetyczności: praca nad zaleceniami przedstawionymi przez inną grupę
16:30 - 17:30	Refleksja oraz spotkanie towarzyskie na platformie Hyperfair

3. DZIEŃ	
10:00 - 11:40	Podsesje plenarne: Omówienie projektów zaleceń z innymi uczestnikami w celu zebrania uwag i pytań na trzecią sesję
12:40 - 13:25	Sesja plenarna: Uwagi z podsesji plenarnych oraz przedstawienie sporządzonego przez Sylvaina graficznego zapisu przebiegu dyskusji w trakcie weekendu
13:25 - 14:00	Ocena weekendu i perspektywy przed trzecią sesją

[Kliknij tutaj, aby obejrzeć nagrania z piątkowej sesji plenarnej](#)

[Kliknij tutaj, aby obejrzeć nagrania z niedzielnej sesji plenarnej](#)

Uwagi ekspertów na temat sześciu kluczowych tematów

Yves Marignac, stowarzyszenie négaWatt, Francja: *Jak działa system energetyczny? Których sektorów branży energetycznej to dotyczy?*

Linda Steg, psycholożka: *W jaki sposób zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim” jest powiązana z kwestią informacji oraz zmianą zachowań?*

Claudia Canevari, DG ENER, Komisja Europejska: *Jakie działania są aktualnie prowadzone przez UE na rzecz zwiększenia efektywności energetycznej?*

Arianna Vitali Roscini, „Koalicja na rzecz oszczędzania energii”: *Jakie są główne aspekty związane z regulacjami i biurokracją w kontekście efektywności energetycznej?*

Camille Defard, centrum ds. energii w Institut Jacques Delors: *Jakie są szanse i wyzwania związane z kwestiami umiejętności i siły roboczej w kontekście efektywności energetycznej?*

Reinhard Six, niezależny konsultant ds. finansowania efektywności energetycznej: *Zasadnicze pytanie: jak się ma zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim” do kwestii finansów?*

Dwie opinie ekspertów wyrażone na posiedzeniu plenarnym

Yves Marignac, stowarzyszenie négaWatt:

„System energetyczny jest niezwykle złożony. Aby go zrozumieć, musimy przeanalizować i ocenić wszystkie jego elementy składowe. Obojętnie, czy mówimy o transporcie, budynkach lub infrastrukturze energetycznej, musimy też zadbać o to, by każdy był w stanie dokonać takich samych zmian. To kwestia sprawiedliwości społecznej. Musimy również wziąć pod uwagę kwestię zależności energetycznej. Dziś większość energii zużywanej w UE pochodzi z importu. Spróbujmy wyobrazić sobie inny system energetyczny, który opierałby się na gospodarce o obiegu zamkniętym i o charakterze lokalnym.”

Linda Steg, profesor psychologii środowiskowej:

„Jeśli zaakcentujemy korzyści środowiskowe wynikające ze zmian w zachowaniu, ludzie będą bardziej chętni do podjęcia działań, o ile zostaną uwrażliwieni na tę kwestię. Informacje, które docierają do obywateli, są często niedostatecznie „atrakcyjne”, by prowadziły do odpowiednich działań (np. izolowanie budynków w przypadku najemców, niewydajne pojazdy elektryczne, zbyt drogie dla konsumentów). Musimy pamiętać, że równe traktowanie zwiększa akceptowalność nowych środków.”

Najważniejsza liczba do zapamiętania

30 interwencji podgrup

W sobotę członkowie Komitetu ds. Wiedzy odpowiadali na pytania grup roboczych zarówno w formie odpowiedzi pisemnych, jak i zabierając głos w trakcie obrad podgrup. Te cenne uwagi zapewniły uczestnikom dodatkowe informacje umożliwiające im osiągnięcie postępów w prowadzonych dyskusjach i opracowaniu powiązanych zaleceń, uzyskanie nowych perspektyw, zdefiniowanie kluczowych elementów, wyjaśnienie niektórych kwestii technicznych lub uzyskanie więcej informacji na dany temat.

Pytania i odpowiedzi: José (72 lata) z Portugalii

Jakie wrażenia wyniosłeś z tego weekendu?

„Jestem bardzo zadowolony i cieszę się, że mogłem poznać najróżniejsze opinie wyrażane przez uczestników. Ten panel to naprawdę proces uczenia się. Uwagi ekspertów były bardzo przydatne w rozwianiu naszych wątpliwości i zagłębieniu się w tematy poruszane w trakcie dyskusji. Cieszę się też, bo utrzymuję kontakt z niektórymi uczestnikami, których poznałem na pierwszej sesji, i udało nam się wrócić do wspólnych dyskusji w trakcie tego weekendu.”

Jakie były dla Ciebie najważniejsze punkty tej sesji?

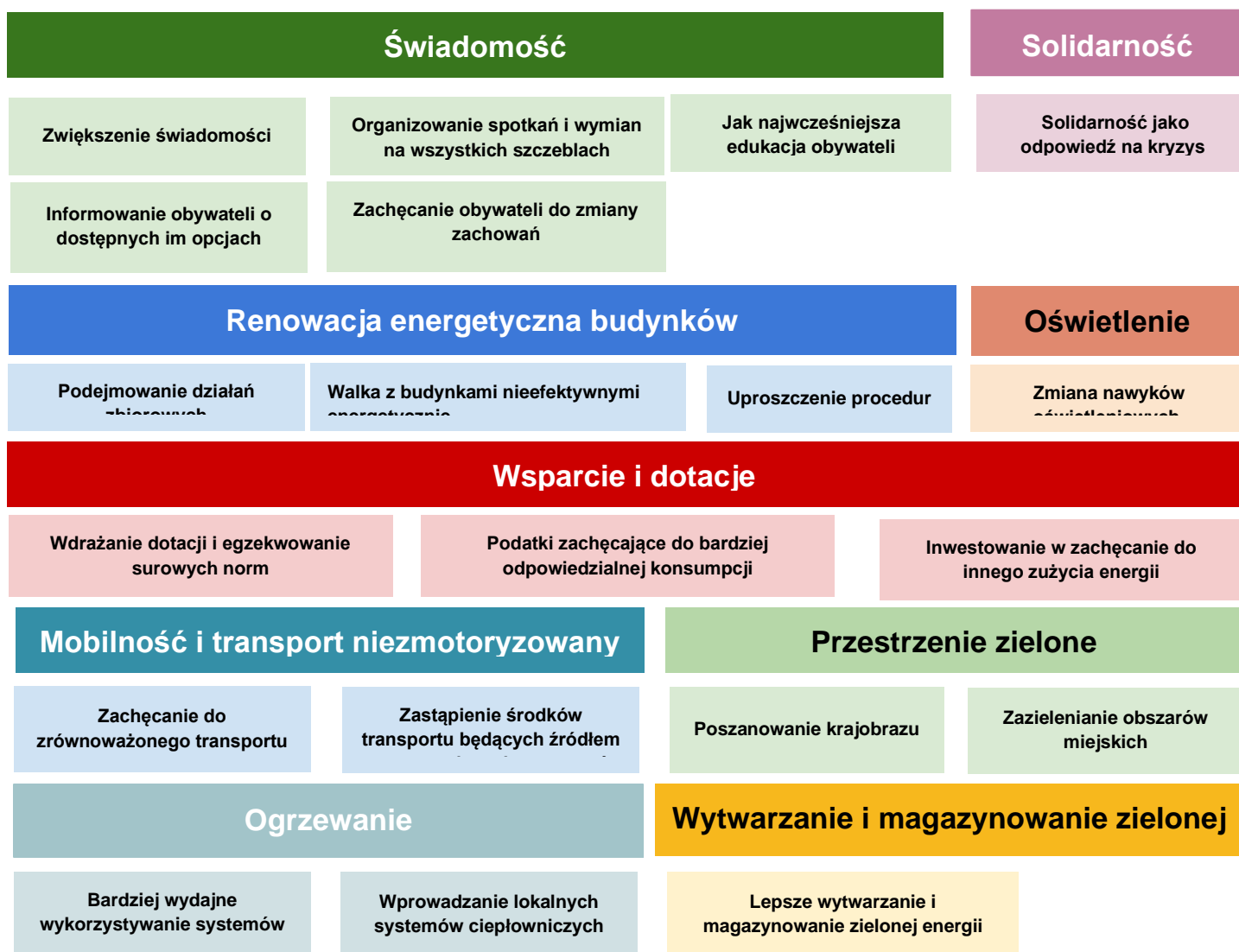
„Mogłem poznać różnice między państwami UE: u nas w Portugalii jest ogromna biurokracja – długie procedury zabierają masę czasu, co na przykład utrudnia inwestowanie w odnawialne źródła energii i wdrożenie opartego na nich systemu energetycznego. Dowiedziałem się, na jakich zasadach społeczność energetyczne mogłyby funkcjonować jako rozwiązanie zapewniające dostawę energii, pozwalające uniknąć jej marnotrawienia oraz zmniejszyć koszty. Sądzę również, że uczniowie powinni być uświadomieni na ten temat w szkołach, gdyż chodzi o naszą przyszłość i powinni się o tym dowiedzieć.”

Czy rozmawiałeś o panelu z bliskimi Ci osobami?

„Miałem kilka wątpliwości technicznych, więc rozmawiałem na ten temat z dwójką młodszych ode mnie przyjaciół, którzy byli w stanie mi pomóc i przy okazji sami dowiedzieli się więcej o efektywności energetycznej, energii ze źródeł odnawialnych, transporcie, budynkach, biurokracji itp. Na wiele z tych tematów dyskutowaliśmy w ramach panelu. Przy tej okazji uświadomiłem sobie, jak ważne jest, by każdy miał dostęp do informacji na temat efektywności energetycznej.”

Istotne uwagi wyrażone na portalu aktywności obywatelskiej

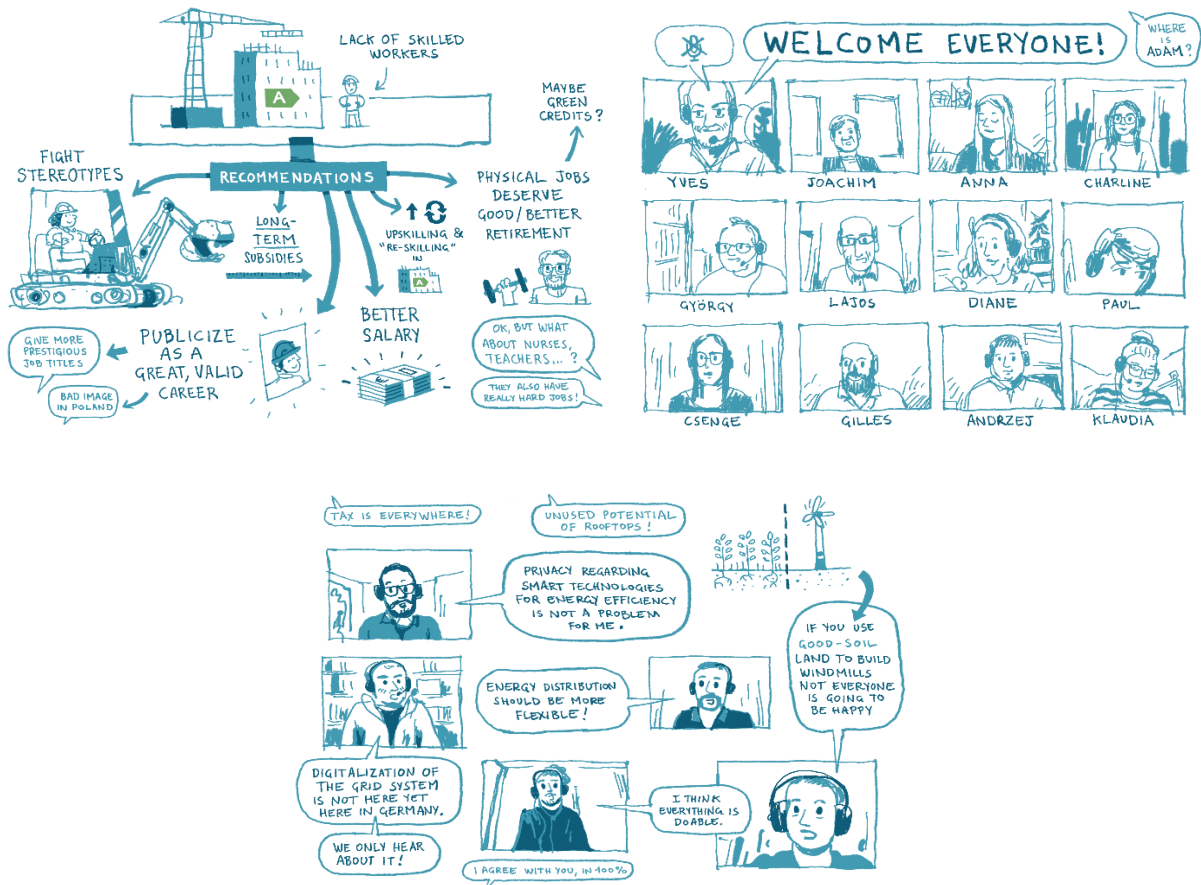
9 aspektów i 20 tematów poruszonych przez obywateli

[Zajrzyj na Portal Aktywności Obywatelskiej](#)

Weekend z perspektywy naszego grafika, Sylvaina Mazasa

Sylvain Mazas graficznie przedstawił przebieg dyskusji w trakcie drugiej sesji. Poniżej fragment jego pracy demonstrujący, jak uchwycił on przebieg posiedzenia plenarnego w atrakcyjny wizualnie sposób, co istotnie zwiększyło dynamikę sesji.

Przypomnienie i cele wszystkich trzech sesji

Pierwsza sesja, 23-25 lutego 2024 r.: Doświadczenia obywateli w zakresie efektywności energetycznej oraz zrozumienie przez nich głównych wyzwań, przed którymi stoi cały system energetyczny.

Druga sesja, 15-17 marca 2024 r.: Przejście od wyzwań do rozwiązań oraz projekty zaleceń.

Trzecia sesja, 12-14 kwietnia 2024 r.: Konsolidacja, debata i przyjęcie zaleceń.